

До
Ректора на Варненски
Свободен университет
„Черноризец Храбър”
проф. д-р ик. н. А. Недялкова
В а р н а

На Ваша Заповед № 400/22.02.2012 г.

Относно: Рецензия
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.7. „Администрация и управление”, научна специалност „*Организация и управление извън сферата на материалното производство /глобализация на развитието /*”.

В конкурса за “доцент”, обявен в ДВ, бр. 103/23.12.2011г. и в сайта на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” като кандидат участва **д-р Елеонора Николова Танкова**, академичен преподавател във Висшето училище. гр. Варна, кв. „Чайка”, бл. 51, вх. „А”, ап. 33, e-mail: eleonora@vfu.bg.

Рецензент: проф. д-р ик. н. Нено Павлов

Университет за национално и световно стопанство

Академична длъжност „професор”, Протокол № 04//18.03.2008 г.

Научна степен ”доктор на икономическите науки”, Протокол № 11/05.06.2007 г.

Адрес: София, 1404
ул. „Шарл Шампо”, бл. 111, ап. 22
GSM 0888 608 920

Рецензията е съставена в съответствие с изискванията на Глава трета, Раздел трети от ЗРАСРБ – Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент” и Раздел трети от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

I. Кратки биографични данни за кандидата

Д-р Елеонора Танкова е родена на 11 април 1968г. в гр. Варна. Висше образование по специалността „История” придобива през 1991г. в Руски държавен педагогически университет, Санкт Петербург, Руска федерация, ползвайки се с правата на „магистър”. От 2008г. е „доктор” по икономика на основание защитен дисертационен труд на тема „Европейски предизвикателства пред университетското управление за формиране на мотивираност на човешките ресурси”.

Професионалната кариера на кандидата започва през 1991г. като инспектор факултет във ВСУ „Ч. Храбър”. Впоследствие последователно работи като пом. декан /1995-1998г./, завеждащ „Образователен маркетинг” /1998-1999г./ и „Организационно-методичен отдел /1999-2004г./ в Университета. От 1999г. заема позицията хонорован асистент, а от 2004г. редовен асистент към катедра „Администрация и управление”. Понастоящем е член на настоятелството на ВСУ, на Академичния съвет и академичен секретар по Международно академично партньорство.

Участва в специализирано обучение за одитор по международен стандарт ISO 9001:2000 /2001г./, в специализация по връзки с обществеността в Лийдс Метрополитен Университет, Великобритания, в подготовката на преподаватели за бизнес училища, IESE Business School Barcelona, Spain и др. Активно участва в дейността на Българо-руската образователна асоциация на университетите.

Владее писмено и говоримо английски и руски език.

Притежава умения и компетенции за професионална адаптивност и организираност, за работа в екип, научно ръководство и координиране на проекти със студенти, специализанти и представители на практиката.

Обобщената информация за кариерното развитие на д-р Танкова показва, че проблемите на глобализацията на развитието, интернационализацията на висшето образование и неговото ефективно управление стоят в основата на нейните изследователски ориентири и научна специализация, утвърждаващи я като изграден изследовател, научен ръководител на студентски проекти и академичен преподавател в Университета. Всичко това **потвърждава логичността на основанията за заявеното участие на кандидата в конкурс за заемането на академичната длъжност „доцент” във висшето училище, с което се намира в безсрочни трудови правоотношения.**

II. Общо описание на представените материали по конкурса

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” кандидатът депозира пакет от документи, одобрени с Решение на Комисия, назначена със Заповед на Ректора на ВСУ, съгласно изискванията за допустимост до конкурси по ЗРАСРБ:

1. Списък на научните трудове за придобиване на научната степен „доктор”.
2. Списък на основните научни трудове, които са обект на специално рецензиране и оценка по съвкупност за участието в конкурса за „доцент”.
3. Монографично произведение /в съответствие с изискванията на чл.24, ал.1, т.3 от ЗРАСРБ/, Издателство ВСУ „Ч. Храбър”, Варна, 2012, с. 190, рецензирано от утвърден академичен преподавател.
4. Резюмета на основните научни публикации и други научно-методически разработки.

5. Авторска справка за научните приноси в публикациите, представени за рецензиране.
6. Справка за учебно-преподавателската заетост в университета.
7. Професионално-творческа автобиография по европейски образец.
8. Справка за участие в международни проекти.

Становището ни е, че представената научна продукция и пакета от официални документи за участие в процедурата са законосъобразно и надлежно оформени. Те напълно удовлетворяват **целите на оценяването на кандидата и изискванията за формирането на обективно заключение относно избора му за заемането по трудово правоотношение на конкурсната академична длъжност „доцент“**.

III. Обемна и структурна характеристика на научните публикации

Научното творчество на д-р Ел. Танкова включва **общо 16 заглавия**, 7 от които са свързани с дисертационния труд. Във връзка с участието в конкурса за „доцент“ обект на рецензиране са **9 публикации**, респ.: **монографии** - 1 бр. /11,1%/; **студии** – 1 бр /11,1%/; **научни статии** – 4 бр. /44,4%/; **научни доклади** - 1 бр. /11,1%/ публикуван в чужбина; **учебници и учебни помагала** – 2 бр. /22,3%/.

Осем от научните публикации са издадени на български език в авторитетни академични издателства и специализирани списания. Всички са разработени самостоятелно. Монографичният труд, студиите, статиите и докладите нямат елементи на дублиране с дисертационния труд и свързаните с него публикации.

Всичко това е доказателство, че на научната общност са станали достойни постигнатите от д-р Елеонора Танкова изследователски резултати в професионално направление „Администрация и управление“, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство /глобализация на развитието /“.

Анализът на информацията за броя, структурата и обема на научните публикации, приети за рецензиране дават основание за следните **изводи и оценки**:

1. Кандидатът, участващ в конкурса депозира достатъчни по обем научни публикации, учебни помагала за заемане на академичната длъжност „доцент“.
2. Рецензираната научна продукция е посветена на **значими научно-теоретични и практико-приложни проблеми на глобализацията на развитието, интернационализацията, регулирането и управлението на образованието**, което е в пълно съответствие с професионалното направление и научната специалност на конкурса.
3. Д-р Танкова успешно съчетава учебно-преподавателската и изследователската работа с приложна дейност чрез депозираното участие в работни екипи по изпълнението на приложни разработки и проекти, презентирани на секционен доклад на научна конференция в чужбина, което има важно значение за повишаване качеството на учебния процес при преподаването на академични курсове.

В съответствие с действащата нормативна уредба в рецензията не се прави изчерпателен оценъчен анализ на учебните помагала в конкретика, тъй като по силата на ЗРАСРБ всички представени материали по съвкупност се включват в общата заключителна оценка на рецензента.

IV. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти)

Д-р Танкова има достатъчно натрупан /13-годишен/ учебно-преподавателски опит и признание сред академичната колегия и студентите. Като преподавател във Университета участва в представянето на лекционни курсове по дисциплините „Глобализация на икономиката и развитието”, „Глобализация и постиндустриално общество”, „Глобализация и съвременна държава”. Тя депозира авторско учебно помагало - „Глобализация на икономиката и развитието”, Издателство ВСУ, /2012г./.

Кандидатът води лекционни занятия в различни специалности, редовна и задочна форма по програми в ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”.

Аудиторната и извънаудиторната учебна заетост на д-р Танкова за последните три учебни години е достатъчна по обем в академични часове, съобразно изискванията на висшето училище. Тя депозира участие в актуализацията на лекционен курс по „Глобализация на икономиката и развитието”, публикуван във „Виртуално обучение”, библиотека на ВСУ, на обширна презентация на английски език за входящи Еразъм студенти и студенти, обучавани по договор за франчайз между Университета и Каса Колидж, Кипир, публикуван в академичната електронна библиотека.

Кандидатът осъществява научно ръководство и рецензиране на дипломанти по магистърски програми, както и методическо ръководство на изходящи Еразъм студенти, осъществяващи мобилност с практика в партниращи институции в Германия.

Обобщаващата ми оценка е, че разнообразната педагогическата дейност на кандидата, като академичен преподавател и автор на учебно-методически помагала по съвкупност напълно отговаря на нормативните изисквания за заемане на длъжността „доцент”.

4.2. Участие в изпълнението и ръководството на проекти

Научно-приложната дейност на д-р Танкова за периода 1996-2011г. е непосредствено свързана с експертното координиране на два и личното участие като експерт в изпълнението на 3 проекта в партньорство с университети от Великобритания, Италия, Белгия, Португалия, Испания, Литва и други европейски страни. Те са поръчани, финансирани и приемани от престижни международни институции в рамките на Програма „Темпус”, „Леонардо да Винчи”, „Грюндвиг”, Европейска асоциация на университетите. Паралелно с това регистрира участие като ръководител и член на екипи за изпълнението на 7 научни и научно-приложни разработки в различни тематични направления.

Макар и да не се рецензират депозираните проекти, за целите на участието в конкурса следва да се оценят като колегиална научно-приложна ангажираност и проактивни усилия за трансфериране на изследователски резултати и експертиза в реалната университетска и икономическа практика.

4.3. Основни научно-теоретични и научно-приложни постижения

Научно-творческите постижения в монографичния труд „Икономика и общество, базирани на знание. Предизвикателства за човешките ресурси”, Издателство ВСУ „Ч. Храбър”, Варна, 2012, с. 190 и другите публикации, имащи характер на приноси с научно-теоретичен, практико-приложен и учебно-методичен характер могат обобщено да се представят в следните направления:

Първо, допълване и обогатяване на съществуващото знание за състоянието, съдържателните особености и тенденциите на развитие на световния и европейския

пазар на труда, на чиято база се обосновават промените в изискванията и критериите за оценка на професионалната пригодност на човешките ресурси при условията на глобализация, изграждане на икономика, базирана на знанието и на хуманистичната концепция при управлението им. Авторски принос са рефериранията за адекватно модернизиране /и стандартизиране/ на висшето образование в новата информационно-комуникационна среда, на база политиките и практиките за неговото приоритетно утвърждаване в общественото пространство на ЕС и света. /№2/.

Второ, визията и концептуалните обосновки на основните характеристики на икономиката и обществото, базирани на знание, на фундаменталната и практико-приложната значимост и ефикасност на образованието, изследванията и иновациите за решаването на новите предизвикателства пред тях, в контекста на икономическа стратегия „Европа 2020”. Заслужава внимание дефинирането и приотизирането в развитието на професионалния профил на човешките ресурси на обучението, с цел поддържане на пригодност през целия живот /lifelong learning/ в новото информационно общество. Ефектът се търси във формирането на по-добра експертиза и професионална конкурентоспособност в Интернет средата, на нов тип глобални умения на човешките ресурси с многопосочните им измерения в интернационалната трудова реализация, в развитието на иновационното общество, носещо заряда на „интегрираните международни изследователски мрежи за производство, разпространение, използване и защита на знанията”.

Трето, направената диагностична оценка и анализ на управлението на съвременния университет като институция извън сферата на материалното производство, специализирана за дефиниране и реализиране на стратегии, политики и дейности в областта на формирането и развитието човешкия капитал. Те се придружават с обосновани предложения за използване предимствата на протичащите процеси на масовизация на висшето образование и превръщането му в глобален пазар, на нарастваща академична /на студенти и преподаватели/ мобилност, развитието на мултикултурното /транснационалното/ образование и работата в мрежа, реструктурирането на публичното финансиране, проникването на частното предприемачество, на свободната инициатива и силната конкуренция между академичните институции, развиващи се в посока на постоянно сомооценяване, саморегулиране, мониторинг и самоусъвършенстване. Предметното битие на оценките е теоретичния и емпиричния материал, натрупаният чужд опит и добри решения в областта на развитието на съвременното висше образование /№2, 4, 5, 6 /.

Четвърто, научните аргументи, диагностичните анализи и защитените тези за приложните аспекти на политиките за конкурентоспособност в обществото и икономиката, базирани на знанието. Дискутират се от социално-икономическа гледна точка движещите фактори /развитието на потребителското търсене и технологиите, на глобализацията и глобалните мрежи на идеи, технологии и иновации, на достъпа до световните пазари и най-добрите образователни институции/, тенденциите /свързани с развитието на икономическата активност и индустриите на знанието, с търговията на идеи, знание и смяна на бизнес модели/, както и ефектите на политиките за конкурентоспособност в обществото и икономиката на знанието, развиващи се успоредно и в активна взаимна обусловеност. В контекста на негативните ефекти от вътрешните противоречия в процеса на акумулирането на знанието и иновациите като ресурси на икономиката се предлага изграждане на адекватна икономическа, институционална, информационна и регулаторна среда за неговото ефективно използване. Положителна оценка заслужават усилията за популяризиране на теоретичната концепция и практическите решения за инвестиране в реализацията на

връзката: качество на човешкия капитал – изследвания - иновационна база - устойчив икономически растеж. /№1/.

Пето, предложеният методологически подход и инструментариум за сравнителен анализ и оценка на академичната студентска мобилност, като функция от ефекта на глобализацията и интернационализацията на висшето образование, на трудовия пазар и заетостта, на гъвкавостта и мобилността на човешките ресурси / вкл. **нарастването на мобилно** заетите, живущите и обучаващи се лица в отделните държави-членки на ЕС/, на промяната на ценностите и ефектите от мултикултурното академично образование. Приносен характер имат очертаните нови тенденции във формирането на образователно-квалификационния микс на познания на мобилния студент, мобилния специалист, експерт и семейство, в структурирането на образователния мениджмънт, в диверсифицирането на инвестициите в човешки капитал, в измерването, оценката и мониторинга на качеството на образователните резултати. Работеща и евристична е компетентно изразената теза за по-нататъшното интернационализиране на системата на висше образование като възможност за по-голяма конкурентоспособност на университетите на образователния пазар, за институционално израстване и използване на гъвкавите форми на финансиране, за активното генериране на ново знание и научни изследвания, материализирани в нови умения, квалификации, компетентности и опит на студенти и академични преподаватели, както и за задълбочаването на интеркултурното професионално партньорство, вкл. за реализирането на международни академични програми и проекти. Логично е това да изисква разработването на национални политики за ефективно използване на движещите фактори и инструменти на интернационализирането на академичните институции /учебни планове и програми, учебно-изследователски процес, университетска инфраструктура, преподавателски състав, признаване на обучения и дипломи, и др./ /№2, 4, 6/.

Впечатлението ни е, че д-р Танкова проявява последователност, коректност и способност да систематизира и критично да осмисля теориите, методологическите и методическите основи на дадените научни направления, да дефинира научни проблеми и насоки за решаването им, което има отношение към качеството на нейната изследователска и учебно-преподавателска работа в университета.

В най-общ план бих обобщил, че предложените научни публикации представляват **доразвитие и обогатяване на съществуващото научно знание** с нови факти, аргументи, обобщения и оценки за протичащите процеси в предметната изследователска област. В същото време, те са и опит за търсене на нови подходи, теоретични и практико-приложни инструменти за анализ и референции към по-нататъшното им развитие и усъвършенстване. Това знание може да се използва на различни нива в националната образователна практика, с различни цели и резултатност.

V. Критични бележки и препоръки

Основната ми препоръка е в бъдеще кандидатът да диверсифицира портфейла от научни публикации и учебни помагала, да се насочи към по-комплексни фундаментални научни изследвания, по-категорично да откроява и защитава своите научни и изследователски позиции в интерес на практиката, да проявява по-голяма критичност в дискусиите и участва в повече международни изяви, електронни публикации и он-лайн учебни помагала. По тази проблематика д-р Танкова очевидно тепърва ще проявява притежаваният потенциал и възможности.

В случая важно е, че д-р Ел. Танкова сполучливо е насочила професионалния си интерес към конкретни, важни и актуални за науката, икономиката и висшето образование проблеми. Направените бележки и препоръки не променят **общата ни положителна оценка по съвкупност на научните публикации и на цялостната научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност.**

VI. Лични впечатления от кандидата

Не познавам кандидата за „доцент” и нямам публикации в съавторство. Не съм свързано лице и нямам частен интерес по смисъла на чл. 4, ал. 4 на ЗРАСРБ.

З а к л ю ч е н и е

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализа на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, давам своята положителна оценка и препоръчвам на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Ч. Храбър” да избере д-р Елеонора Николова Танкова за заемането на академичната длъжност „доцент” по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство /глобализация на развитието /”, професионално направление 3.7. „Администрация и управление”, научна област „Социални, стопански и правни науки” на основание Глава трета, Раздел трети от Закона за развитие на академичния състав в Р. България.

31.03.2012 г.

Рецензент:

проф. д-р ик.н. Нено Павлов